

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အချုပ်ခန်းများအတွက် COVID-19 ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး လမ်းညွှန်ချက် (July 2021)

- အကျဉ်းထောင်များသည် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေချိန်တွင် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားစေရန် အလွယ်ကူဆုံးနေရာဌာန ဖြစ်ပါသည်။ အကျဉ်းထောင်များအတွင်း အကျဉ်းကျခံနေရသူများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အလွန်နီးကပ်စွာစုပြုံနေထိုင်ရသော အခြေအနေကြောင့် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှု ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် အလွန်တရာ ခဲယဉ်းလှပါသည်။
- ကိုဗစ်ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားစေသော အဓိကအချက်များမှာ လူအများ စုပြုံနေထိုင်ခြင်း၊ ခပ်ခွာခွာနေသင့်သော ကိုဗစ်စည်းကမ်းချက်များကို မလိုက်နာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးစည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်အောင် နေထိုင်နိုင်ခွင့် မရှိခြင်း တို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
- ကိုဗစ်ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါ အကျဉ်းထောင်များအတွင်း ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်ရာတွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများများစွာ ရှိနိုင်သည်ကို နိုင်ငံတကာမှ လေ့လာထားသော စစ်တမ်းများအရ တွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -
  - ၁။ လူအများ စုပြုံနေထိုင်ခြင်း၊
  - ၂။ အကျဉ်းသားများ၏ မူလချို့တဲ့သော ကျန်းမာရေးအခြေအနေ၊
  - ၃။ အကျဉ်းထောင်၏ ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု၊
  - ၄။ ကူးစက်ရောဂါများ၏ ထောင်တွင်းကူးစက်နိုင်ခြေ မြင့်မားမှုနှုန်း၊
  - ၅။ ခပ်ခွာခွာနေသင့်သော ကိုဗစ်စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း၊
  - ၆။ ကျန်းမာရေး စည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်အောင် နေထိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် အကျဉ်းထောင်များနှင့် အချုပ်ခန်းများတွင် အကျဉ်းကျခံနေရသူများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရန်မှာ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်သူများ၏ တာဝန်သာဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

- သို့ဖြစ်ပါ၍ အကျဉ်းထောင်တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် အကျဉ်းသားများအား ကိုဗစ် ရောဂါကူးစက်မှုအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးစေရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို တတ်ကျွမ်းနားလည်ကြရမည်ဖြစ်ပြီး တာဝန်ခံကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- အကျဉ်းထောင်များအတွင်း ကိုဗစ်ရောဂါပြန့်ပွားမှုအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် သုတေသနလေ့လာတွေ့ရှိချက်များအပေါ် အခြေခံရမည်ဖြစ်သော်လည်း နေရာဒေသအလိုက် မတူကွဲပြားမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်အောင် သက်ဆိုင်ရာ အကျဉ်းထောင်တာဝန်ရှိသူများက စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။
- လိုက်နာရမည့် အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။
  - (က) အကျဉ်းကျခံနေရသူများအား ကိုဗစ်ရောဂါကြောင့် အသက်ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်စေရေးအတွက် အကျဉ်းထောင်စီမံအုပ်ချုပ်သူနှင့် ဝန်ထမ်းများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
  - (ခ) ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ သဘောတူညီချက် (၄၅/၁၁၁)တွင် “အကျဉ်းကျခံနေရသူများသည် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသားတိုင်းရရှိနေသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် တန်းတူညီမျှ ရရှိသင့်ပြီး၊ ၎င်းတို့ ကျခံနေရသော ပြစ်မှုများကြောင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းမျိုး မရှိသင့်ပါ” ဟု ဖော်ပြပါရှိပါသည်။
  - (ဂ) အကျဉ်းကျခံနေရသူများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်ပါက အချိန်မီကုသမှု ပေးခြင်းနှင့် ဆေးရုံတက်ရန် လိုအပ်ပါက အချိန်မီ တက်ရောက်ခွင့်ရရန် စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ကို အသေအချာ စီမံဆောင်ရွက်ထားမှသာ သေဆုံးမှုနှုန်းကို လျှော့ချနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
  - (ဃ) ကိုဗစ်ရောဂါ ကာကွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အကျဉ်းကျခံနေရသူများနှင့် သူတို့၏မိသားစုဝင်များ၊ အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများ သေချာစွာ သိရှိနားလည်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
  - (င) လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားသောအားဖြင့် ရောဂါကူးစက်ခံနေရသော အကျဉ်းသားများအတွက် လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်းမရှိဘဲ ရရှိစေရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများအား ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမျိုး လုံးဝမပြုလုပ်သင့်ပါ။

- ကိုဗစ်ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဆိုးကို အကြောင်းပြု၍ အကျဉ်းသားများအတွက် အခြေခံ ကျသော စောင့်ရှောက်မှုများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစံနှုန်းအောက် လျှော့ချပစ်ခြင်းမျိုး လုံးဝ မပြုလုပ်ကြရန် နယ်လဆင်မင်ဒဲလား၏ ဥပဒေသတွင် ဖော်ပြထားသည့်အပြင် အကျဉ်းကျခံနေရသူများအား လူမဆန်စွာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း၊ ပိုမို တာရှည်စွာ တစ်ဦးတည်း ခွဲခြားချုပ်နှောင်ထားခြင်း၊ လိုအပ်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းက ဆုံးဖြတ်ကုသပေးမှုအတိုင်း မလိုက်နာဘဲ အကျဉ်း ထောင်အုပ်ချုပ်သူ၏ စိတ်တိုင်းကျ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ အကျဉ်းကျသူ၏ မိသားစုဝင်များနှင့် အဆက်အသွယ် လုံးဝဖြတ်တောက်ထားခြင်းမျိုးများ မပြုလုပ်ကြရန် ဖော်ပြပါရှိပါသည်။
- အကျဉ်းထောင်တွင်း ကိုဗစ်ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားခြင်းကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်ရာတွင် အဓိက လိုက်နာရမည့် လမ်းညွှန်ချက်များမှာ -

(၁) ကာကွယ်ရေး အစီအမံများ

အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများ၊ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အချုပ်ခန်းများတွင် အကျဉ်းကျ ခံနေရသူများအဖို့ ကိုဗစ်ရောဂါ ကာကွယ်ရေးလမ်းညွှန်ချက်များကို သေချာစွာ သိရှိ နားလည်ပြီး လိုက်နာရန် လိုအပ်ပါသည်။

- ခပ်ခွာခွာနေရန် လမ်းညွှန်ချက်နှင့် လေဝင်လေထွက်ကောင်းစေရန် စီမံခြင်း - စုပြုံ နေထိုင်ခြင်းမရှိစေရေး၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (၆) ပေအကွာ နေထိုင်နိုင်စေရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- အကျဉ်းကျခံနေရသူများအနက် ကိုဗစ်ရောဂါ ကူးစက်နိုင်ခြေ ပိုမိုမြင့်မားသော အသက်အရွယ်ကြီးသူများ၊ ကိုယ်ခံအားနည်းသူ၊ ရောဂါအခံရှိသူများကို သီးခြားခွဲ ထားရန်၊

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (<https://moh.nugmyanmar.org>)

- မျက်နှာနှင့်နှာခေါင်းစည်းကို စနစ်တကျဝတ်ဆင်စေရန်နှင့် ဝတ်ဆင်သင့်ကြောင်းကို သေချာစွာ ရှင်းပြရန်၊
- အကျဉ်းထောင်ဝန်ထမ်းနှင့် အကျဉ်းကျခံနေရသူအားလုံး လက်ကို စနစ်တကျ ဆေး နိုင်စေရေးအတွက် ရေနှင့်ဆပ်ပြာ (သို့မဟုတ်) ၆၀% အရက်ပြန် (သို့မဟုတ်) လက်သန့်ဆေးရည် ရရှိအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ပိုးသန့်စင်မှုအတွက် အကျဉ်းထောင်အတွင်း ရေဖြင့် ပုံမှန်သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ရုံသာမက၊ ပိုးသန့်စင်ဆေး (Bleaching အရည် ၅.၂၅% ကို ရေ (၄၉) ဆ ဖြင့် အချိုးအစားမှန်စွာ ရောစပ်ပြီး၊ ၀.၁% (၁,၀၀၀ ppm) ဖြစ်အောင် ဖျော်ရပါမည်) ဖြင့် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ရမည်၊
- သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်းအနေဖြင့် ကိုဗစ်ကူးစက်မှု မရှိစေရန်အတွက် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်နေစဉ် တစ်ခါသုံး လက်အိတ်ဝတ်ဆင်သင့်ပြီး၊ လက်အိတ် မဝတ်မီနှင့် လက်အိတ်ချွတ်ပြီးချိန်တွင် လက်ကို စနစ်တကျ သေချာစွာ ဆေးရပါမည်၊
- ကိုဗစ် သံသယလူနာဖြစ်သည့် အကျဉ်းသားနှင့် ထိတွေ့ရမည့် အကျဉ်းထောင် ဝန်ထမ်းအတွက် တစ်ကိုယ်ရေကာကွယ်ရေးဝတ်စုံ (PPE) ကို ဝတ်ဆင်နိုင်ရန် စီစဉ် ပေးရပါမည်၊
- အကျဉ်းထောင်သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်းအတွက် လိုအပ်သော တစ်ခါသုံး လက်အိတ် များ၊ မျက်နှာနှင့် နှာခေါင်းစည်းများ၊ မျက်နှာအကာကွယ် မျက်နှာဖုံးများ ရရှိနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားရပါမည်။

(၂) အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် အကျဉ်းကျနေသူများအတွက် သင်တန်းများစီစဉ်ပေးခြင်း

- ကိုဗစ်ကာကွယ်ရေးအစီအမံများအတွက် အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများအား စနစ် တကျ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းသည် အကျဉ်းထောင်များနှင့် အချုပ်ခန်းများတွင် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှုအား ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

- ထိုသင်တန်းများတွင်
  - ⇒ ကိုဗစ်ရောဂါပိုးနှင့် ပတ်သက်သော အခြေခံအချက်များ၊ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး၏ ကူးစက်ပုံ၊ ရောဂါလက္ခဏာများကို သိရှိနားလည်စေရန် ရှင်းပြခြင်း၊
  - ⇒ စနစ်တကျ လက်ဆေးနည်း သင်ပြခြင်း၊
  - ⇒ တစ်ကိုယ်ရေကာကွယ်ရေးဝတ်စုံ (PPE) ဝတ်ဆင်ပုံ သင်ပြခြင်း၊
  - ⇒ ထောင်တွင်း ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ဆောင်နည်းနှင့်
  - ⇒ ပိုးသန့်စင်ဆေး ဖျော်စပ်အသုံးပြုနည်း တို့ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရပါမည်။
- ထို့အပြင် အကျဉ်းကျခံနေရသူများ အနေဖြင့် ကိုဗစ်ရောဂါပိုး၏ သဘောသဘာဝနှင့် ရောဂါကူးစက်ပုံ၊ ကာကွယ်ပုံတို့ကို သိရှိနားလည် လိုက်နာစေရန်အတွက် ပညာပေးခြင်း၊ လက်ကမ်းစာစောင်များဖြန့်ဝေခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ရပါမည်။

(၃) ကိုဗစ်ရောဂါဟု သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း

- ကိုဗစ်ရောဂါကို စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် ရှာဖွေခြင်း
  - ⇒ အကျဉ်းထောင်သို့ စတင်ရောက်ရှိလာသော အကျဉ်းသားအသစ်တိုင်းကို ကိုဗစ်ရောဂါလက္ခဏာ ရှိ/မရှိ ပဏာမ စစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။
  - ⇒ အကျဉ်းသားအသစ်တိုင်းနှင့် အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းအသစ်အားလုံးကို ကိုဗစ်ရောဂါ သံသယလက္ခဏာများဖြစ်သည့် ဖျားခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ အသက်ရှူကြပ်ခြင်း၊ ကိုဗစ်ရောဂါသည်နှင့် (၁၄) ရက်အတွင်း ထိတွေ့မှု ရှိခဲ့ခြင်း ရှိ/မရှိ တို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရပါမည်။
- ကိုဗစ်ရောဂါ သံသယအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စစ်ဆေးအတည်ပြုခြင်း
  - ⇒ ကိုဗစ်ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားခြင်းကို ထိန်းချုပ်နိုင်စေရန် အတွက် ကိုဗစ်သံသယလူနာကို အချိန်ပိုင်းအတွင်း အဖြေထွက်သော ကိုဗစ်ရောဂါ စစ်ဆေးနည်း (RDT) နှင့် ချက်ချင်း စစ်ဆေးသင့်ပြီး ရနိုင်ပါက ဓာတ်ခွဲခန်းသို့ ထပ်မံပို့ကာ စစ်ဆေးမှုကို အတည်ပြုသင့်ပါသည်။

⇒ ကိုဗစ်သံသယလူနာအရေအတွက် များပြားလာပြီး တစ်ယောက်ချင်း သီးသန့် ခွဲထားရန် မဖြစ်နိုင်ပါက သံသယလူနာများအား အုပ်စုခွဲ၍ သီးခြားထားရန် စီစဉ်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် သံသယလူနာအားလုံး၏ အိပ်ယာများကို အနည်းဆုံး (၆) ပေ ခွာထားနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရပါမည်။

○ ကိုဗစ်အတည်ပြုလူနာများအား စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း

⇒ ကိုဗစ်ရောဂါပိုးတွေ့ အကျဉ်းသားများအား လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်စေရန် ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများမှ ကိုဗစ်ရောဂါကုသရေး လမ်းညွှန်ချက်များအတိုင်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများနှင့် အောက်ဆီဂျင် ရရှိနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

⇒ ကိုဗစ်ရောဂါ သံသယလူနာနှင့် ပိုးတွေ့လူနာများအား သီးသန့်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးမည့် အဖွဲ့ကိုလည်း ကြိုတင်သတ်မှတ်ကာ စီစဉ်ထားရှိမှသာ ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို လျော့နည်းစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

⇒ အကျဉ်းထောင်များအတွက် သီးသန့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မည့် အင်တာနက် မှတစ်ဆင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းမျိုးကိုလည်း ကြိုတင်စဉ်းစား ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းမှာ အကျဉ်းထောင်များကဲ့သို့ လူအစု အဝေးများကို ထိရောက်စွာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်သော နည်းလမ်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် အကျဉ်းသားများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အထူးကုဆရာဝန်များ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို လည်း ရရှိနိုင်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

⇒ ပိုးတွေ့လူနာတွင် ပြင်းထန်ကိုဗစ်ရောဂါလက္ခဏာများ ဖြစ်ပွားလာပါက နီးစပ်ရာ ဆေးရုံများသို့ လွှဲပြောင်းညွှန်ပို့ နိုင်စေရေးအတွက်လည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင် ထားသင့်ပါသည်။

(၄) ကိုဗစ်ရောဂါထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

- အကျဉ်းထောင်များအတွင်း ကိုဗစ်ရောဂါထိန်းချုပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနများမှ ဝန်ထမ်းများ ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြရပါမည်။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများအားလုံး ညှိနှိုင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုသည်သာ အရေးကြီးဆုံးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။
- အကျဉ်းဦးစီးမှ တာဝန်ရှိသူများက ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ကုသရေးလမ်းညွှန်ချက်များကို အလျင်အမြန်ချမှတ်ပြီး စီမံဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။
- ကိုဗစ်ရောဂါ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် မဖြစ်မနေလိုအပ်သော တစ်ကိုယ်ရေကာကွယ်ရေးဝတ်စုံများ၊ လက်သန့်စင်ဆေးရည်များ၊ ပိုးသတ်ဆေးရည်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးအတွက် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရပါမည်။

(၅) အကျဉ်းထောင် စောင့်ကြည့်လေ့လာသော အဖွဲ့အစည်းများ

- အကျဉ်းထောင်တိုင်းတွင် အကျဉ်းထောင်စောင့်ကြည့်လေ့လာသော လွတ်လပ်သည့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ထိုအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အကျဉ်းကျနေသူများ၏ နေ့စဉ်နေထိုင်မှုဘဝကို စောင့်ကြည့်မှတ်တမ်းတင်ခွင့် ရရှိသင့်ပြီး အကျဉ်းသားများအတွက် သတ်မှတ်ထားသော စံနှုန်းနှင့် ကိုက်ညီသည့် စောင့်ရှောက်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် ရရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။
- ထိုအဖွဲ့အစည်းများမှ အဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် အကျဉ်းထောင် တာဝန်ရှိသူများနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့များ၏ ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်မှုများမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိသင့်ပြီး လိုအပ်ပါက အကျဉ်းဦးစီးမှ ဝန်ထမ်းများ၏ မျက်ကွယ်တွင် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံနေရသော အချုပ်သားများ၊ အကျဉ်းသားများနှင့် အချိန်မရွေး လွတ်လပ်စွာ စကားပြောဆိုခွင့် ရရှိသင့်ပါသည်။

ကိုးကားချက်

- ၁။ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အချုပ်ခန်းများအတွက် ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေး လမ်းညွှန်ချက်၊ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ၊ ဥရောပ။ (၆၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၁ ထုတ်ဝေ)
- ၂။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ်မှုရုံး (UNODC)၊ အကျဉ်းထောင်များ အတွက် ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ရေး ပြင်ဆင်မှု လမ်းညွှန်ချက်။ (၅၊ ဇွန်၊ ၂၀၂၀ ထုတ်ဝေ)
- ၃။ အကျဉ်းသားများအတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် အခြေခံစည်းမျဉ်းများ၊ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် ၄၅/၁၁၁ (၁၄၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၉၀ ထုတ်ဝေ)
- ၄။ အကျဉ်းသားများအတွက် စံကိုက်လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အခြေခံ ကျင့်ဝတ် (နယ်လဆင် မင်ဒဲလား ဥပဒေသ)၊ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ သဘော တူညီချက် (A/RES/၇၀/၁၇၅) (၁၇၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅ အင်တာနက်မှ ရရှိ)
အင်တာနက်လိပ်စာ - <https://undocs.org/A/RES/70/175>
- ၅။ မာရှယ်စီမံကိန်း (အကျဉ်းထောင်များအတွင်း ကိုဗစ်ရောဂါ ခြေရာခံခြင်း)
အင်တာနက်လိပ်စာ - https://github.com/themarshallproject/COVID_prison_data, 2020